

Respekterende

Respekt og det å være respekterende er et gjennomgående tema i de fleste verdigrunnlag, men hva legger vi i begrepet?

Fra **Forsvarssektorens verdigrunnlag**:

«I en organisasjon preget av respekt, merkes dette av personellet. Man respekterer og samarbeider med hverandre - på tvers av ulik bakgrunn, kompetanse og posisjon. Personer, uansett kjønn, livssyn, seksuell legning eller etnisk opprinnelse verdsettes likt og i kraft av sin person. Organisasjonen går i bresjen for å motarbeide mobbing, trakassering og annen diskriminering, og søker å rettlede og behandle på anstendig vis også den som har trådt feil. Den enkelte er ydmyk hva angår egen rolle, sektorens rolle og ressursbruk. Forvaltning er effektiv og forsvarlig. Mest mulig av hver krone og innsats går til verdiskapning.»

Refleksjonstema:

- Hvordan greier du selv å vise den samme (lik) respekt overfor andre du møter i jobbsammenheng uten hensyn til kjønn, livssyn, seksuell legning eller etnisk opprinnelse?
- Ser du noen utfordringer med å jobbe i et team der en, fler eller alle medlemmene er av annet kjønn, har et annet livssyn, har en annen seksuell legning eller er av en annen etnisk opprinnelse enn deg selv?
- Dersom du opplever noe som kan oppfattes som mobbing på din egen arbeidsplass - vil du stå opp og si fra om du synes at det ikke er greit?
- Det pekes i verdigrunnlaget her på at ledere og ansatte skal bidra til å motvirke og til å reagere overfor mobbing og trakassering. Hva betyr dette for deg?
- Respekten er også rettet mot de økonomiske og materielle ressurser som sektoren forvalter. Har du samme respekt for sektorens økonomiske og materielle ressurser som du har overfor egen økonomi og personlige eiendeler?
- Er det noen tiltak du mener bør iverksettes for å styrke respekt og samarbeidskultur i din organisasjon?

Respekt slik det er beskrevet her handler om respekt innad i sektoren, men Forsvarssektoren er også en del av den offentlige forvaltning. Fra de **etiske retningslinjene for statstjenesten** om betydningen av respekt utad.

«Den enkelte statsansatte skal alltid respektere den enkelte innbyggers personlige integritet. Det er viktig å være oppmerksom på behov, verdier, normer og forventninger hos medlemmer av etniske minoriteter, både i kommunikasjon og ved utforming av vedtak og levering av tjenester.»

Refleksjonstema:

- Hva betyr dette utsagnet for ledere og ansatte i Forsvarssektoren og hvordan kan det få betydning i egne rekker?
- I hvilken sammenheng ser du for deg at du blir utfordret når det gjelder å vise respekt overfor noen utenfor sektoren?

Fra Forsvarets verdigrunnlag:

«Respekt er ingen rettighet, men en moralsk plikt som skal komme til uttrykk i holdninger og handlinger. Grunnlaget for respekt er selvrespekt. Selvrespekt gir styrke til å stå oppreist i vanskelige situasjoner. Selvrespekten styrkes gjennom etisk bevisste handlingsmønstre – gjennom å streve etter å gjøre det riktige når man gjør sitt beste. I Forsvaret viser vi respekt for hverandre – mellom kolleger så vel som til over- og underordnede. I krevende situasjoner hvor vi lever tett på hverandre, vil respekten for andre bli satt på prøve. Den grunnleggende målestokken i alle situasjoner er å behandle andre slik man forventer å bli behandlet selv».

Refleksjonstema:

- Har du noen gang opplevd at du selv ikke har vist tilstrekkelig respekt for en medarbeider? Hva tenker du om det i lys av verdigrunnlagets omtale av respekt?
- Har du noen gang tenkt eller sagt: «Jeg har problemer med å respektere han eller hun»? I lys av det som er sagt her vil du tenkt eller talt annerledes?

Forsvarets verdigrunnlag fortsetter slik:

«Respekt skal også komme til uttrykk i vårt møte med andre, slik som sivilbefolkning, parter og motstandere i militære operasjoner. Forsvaret aksepterer ikke rasistiske holdninger eller umenneskelig, nedverdiggende eller respektløs behandling av andre. Uønsket seksuell oppmerksomhet skal heller ikke forekomme. Forsvarets personell skal vise respekt for samfunnets grunnverdier og kulturelle tradisjoner».

Refleksjonstema:

- Se for deg en fiende/motstander i en relevant fremtidig operasjon. Hvordan vil du forholde deg for å vise respekt for denne fienden når vedkommende er nøytralisert og du har kontroll over vedkomne?
- Kan du sette navn på de mekanismer som gjør det vanskelig å vise respekt i en slik situasjon?
- Hvilke mekanismer mener du å ha til rådighet for å vise størst mulig grad av respekt for en slik fiende/motstander.
- Kan du også se for deg en situasjon i ditt daglige virke der din evne til å respektere blir utfordret? I så fall forsøk å besvare de to spørsmålene over i forhold til en slik situasjon.